

URZĄD GMINY RYJEWO

Sekretariat

Wpłynęło

dnia 15.11.2012

Nr ewid. 2727/12 BG

Skierowano P. M. Zolunek, P.

Podpis m. Kubicki

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA W GDAŃSKU

WK. 0804/22/K/97/28890/2012

Gdańsk, dnia 13 listopada 2012r.

Pan
Józef Gutowski
Wójt Gminy Ryjewo

sprawa: Wystąpienie pokontrolne.

Wydział Kontroli Gospodarki Finansowej Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku przeprowadził na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992r. *o regionalnych izbach obrachunkowych* (tekst jedn.: Dz. U. z 2012r. poz. 1113) oraz § 4 ust. 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2004r. *w sprawie siedzib i zasięgu terytorialnego regionalnych izb obrachunkowych oraz szczegółowej organizacji izb, liczby członków kolegium i trybu postępowania* (Dz. U. Nr 167, poz. 1747) w okresie od dnia 19 czerwca 2012r. do dnia 14 września 2012r. kontrolę kompleksową gminy Ryjewo.

Wyniki kontroli zostały ujęte w protokole podpisanym przez obie strony w dniu 14 września 2012r., którego jeden egzemplarz pozostawiono Panu Wójtowi.

Celem kontroli – obejmującej lata: 2008 - 2011, zgodnie z postanowieniami art. 5 *ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych*, było sprawdzenie prawidłowości realizacji przez organ wykonawczy uchwał Rady Gminy i innych zadań w zakresie gospodarki finansowej oraz zamówień publicznych.

Z ustaleń kontroli wynika, że w kierowanej przez Pana jednostce część zadań wykonywana była z naruszeniem przepisów zawartych w aktach prawnych regulujących zasady gospodarki finansowej jednostek sektora finansów publicznych.

Do najistotniejszych nieprawidłowości stwierdzonych podczas kontroli należy zaliczyć:

1. Nieprawidłowości związane ze stosowaniem ustawy z dnia 20 lutego 2009r. *o funduszu sołeckim* (Dz. U. Nr 52, poz. 420 z późn. zm.), a mianowicie:
 - a) zaniżenie wysokości naliczonego funduszu sołeckiego w 2010r. o kwotę 644,72 zł, w związku z przyjęciem do jego naliczenia liczby mieszkańców sołectwa na podstawie informacji z Urzędu Stanu Cywilnego wg stanu na dzień 31 grudnia 2008r. zamiast na dzień 30 czerwca 2009r., czym naruszono art. 2 ust. 1 cyt. ustawy – str. 10 protokołu kontroli.

ul. Wały Jagiellońskie 36, 80-853 Gdańsk
tel: (58) 301-86-45 do 48, (58) 346-22-22, fax: (58) 346-25-15
NIP 583-21-22-408 REGON 190134954
✉ gdansk@rio.gov.pl www.bip.gdansk.rio.gov.pl

Zgodnie z przywołanym przepisem wysokość środków przypadających na dane sołectwo oblicza się biorąc liczbę mieszkańców sołectwa według stanu na dzień 30 czerwca roku poprzedzającego rok budżetowy, określoną na podstawie prowadzonego przez gminę zbioru danych stałych mieszkańców, o którym mowa w art. 44a ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 10 kwietnia 1974 r. *o ewidencji ludności i dowodach osobistych* (Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 993, z późn. zm.).

- b) przekazanie w 2009r. informacji sołtysom o wysokości środków funduszu przypadających na dane sołectwo z naruszeniem terminu określonego w art. 2 ust. 2 cyt. ustawy (opóźnienie w 5 przypadkach wyniosło od 1 do 11 dni) – str. 12 protokołu.

Stosownie do wskazanego przepisu Wójt (burmistrz, prezydent miasta) w terminie do dnia 31 lipca roku poprzedzającego rok budżetowy przekazuje sołtysom informację o wysokości środków przypadających na dane sołectwo.

- c) przyjęcie 3 wniosków (2 złożone w 2009r. i 1 w 2010r.) nie odpowiadających wymogom określonym w art. 4 ust. 3 w/w ustawy poprzez brak wskazania bądź wskazanie ogólnikowe przedsięwzięć przewidzianych do realizacji na obszarze danego sołectwa – strona 13 - 14 protokołu.

W myśl wskazanego przepisu wniosek powinien zawierać wskazanie przedsięwzięć przewidzianych do realizacji na obszarze sołectwa w ramach środków określonych dla danego sołectwa na podstawie informacji przekazanej przez wójta, wraz z oszacowaniem ich kosztów i uzasadnieniem.

2. Prowadzenie w 2011 roku ewidencji z tytułu podatków z naruszeniem § 11 ust. 3 pkt 1 i ust. 4 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010r. *w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego* (Dz. U. Nr 208, poz. 1375) poprzez prowadzenie kont analitycznych z podziałem jedynie na przedmiot opodatkowania – str. 20 protokołu.

Zgodnie natomiast z przywołanymi przepisami konta szczegółowe (analityczne) do kont syntetycznych służących ewidencji z tytułu podatków winny być prowadzone według rodzajów podatków, a w każdym podatku prowadzi się odrębne konto dla każdego podatnika.

3. Nieutworzenie ewidencji podatkowej nieruchomości w systemie informatycznym, czego wymaga art. 7a ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991r. *o podatkach i opłatach lokalnych* (tekst jedn.: Dz. U. z 2010r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm.) w zw. z postanowieniami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 kwietnia 2004r. *w sprawie ewidencji podatkowej nieruchomości* (Dz. U. Nr 107 poz. 1138) – str. 50 protokołu.

Zgodnie z przywołanym przepisem *ustawy o podatkach i opłatach lokalnych*, dla potrzeb wymiaru i poboru podatku od nieruchomości oraz podatku rolnego i podatku leśnego organy podatkowe prowadzą ewidencję podatkową nieruchomości w systemie informatycznym.

Stosownie do treści § 3 wskazanego rozporządzenia ewidencja ta obejmuje dane niezbędne do wymiaru i poboru podatku od nieruchomości, podatku rolnego lub podatku leśnego, w tym:

- dane dotyczące podatników podatku od nieruchomości, podatku rolnego lub podatku leśnego,
- dane dotyczące gruntów, budynków lub ich części, a także budowli lub ich części związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, podlegających opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości, oraz gruntów podlegających opodatkowaniu podatkiem rolnym lub podatkiem leśnym.

5. Udzielenie w 2011r. 14 zwolnień w podatku rolnym w zw. z nabyciem gruntów przeznaczonych na utworzenie nowego gospodarstwa rolnego lub powiększenie już istniejącego z naruszeniem art. 13d ust. 1 w zw. z art. 12 ust. 1 pkt 4 *ustawy o podatku rolnym* poprzez udzielenie w/w zwolnień na podstawie oświadczeń podatników zamiast na podstawie stosownych wniosków – str. 65 protokołu.

Zgodnie z treścią art. 13d ust. 1 cyt. ustawy zwolnienia i ulgi podatkowe określone w art. 12 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz pkt 8-12, a także w art. 13b stosuje się z urzędu, a pozostałe zwolnienia i ulgi podatkowe na podstawie decyzji wydanej na wniosek podatnika.

6. Wykazanie w rocznym sprawozdaniu Rb - PDP z wykonania podstawowych dochodów podatkowych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2011r. zaniżonych o łączną kwotę 28.097,90 zł skutków finansowych wynikających z decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy *Ordynacja podatkowa* z tytułu rozłożenia na raty i odroczenia terminu płatności zaległości podatkowych, czym naruszono § 9 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010r. w sprawie *sprawozdawczości budżetowej* (Dz. U. Nr 20 poz. 103) w zw. z postanowieniami § 7 ust. 3 Załącznika 39 *Instrukcja sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego* do w/w rozporządzenia – str. 67 protokołu.

Stosownie do postanowień § 9 ust. 1 i ust. 2 tego rozporządzenia, kierownicy jednostek są obowiązani sporządzać sprawozdania rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

7. Przypadki zaniechania prowadzenia postępowań egzekucyjnych, bądź ich prowadzenie niezgodnie z obowiązującymi przepisami (kontrolą objęto 13 podatników), a mianowicie:

- a) 3 podatnikom posiadającym zaległości w podatku od nieruchomości i w podatku rolnym nie wysłano upomnień, czym naruszono art. 6 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966r. *o postępowaniu egzekucyjnym w administracji* (tekst jedn. z 2012r. poz. 1015 z późn. zm.) w zw. z § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001r. w sprawie *wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji* (Dz. U. Nr 137, poz. 1541 z późn. zm.) – str. 73 - 74 protokołu;
- b) 4 podatnikom posiadającym zaległości w podatku od nieruchomości i podatku rolnym nie wystawiono tytułów wykonawczych, czym naruszono art. 7 § 1 *ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji* w zw. z § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie *wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji* – str. 73 - 74 protokołu.

Zgodnie z art. 3 § 1 cyt. ustawy egzekucję administracyjną stosuje się do obowiązków określonych w jej art. 2 (m. in. obejmujących podatki, opłaty i inne należności, do których stosuje się przepisy rozdz. III *Ordynacji podatkowej*, a także inne należności pieniężne, jeżeli pozostają we właściwości rzeczowej organów administracji publicznej), gdy wynikają one z decyzji lub postanowień właściwych organów, albo - w zakresie administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego - bezpośrednio z przepisu prawa.

W myśl przywołanych przepisów w razie uchylania się zobowiązanego od wykonania obowiązku, wierzyciel powinien podjąć czynności zmierzające do zastosowania środków egzekucyjnych. Jeżeli należność nie zostanie zapłacona w terminie określonym w decyzji lub wynikającym z przepisu prawa, wierzyciel wysyła do zobowiązanego upomnienie, z zagrożeniem wszczęcia egzekucji po upływie siedmiu dni od dnia doręczenia upomnienia. Po bezskutecznym upływie terminu określonego w upomnieniu wierzyciel wystawia tytuł wykonawczy.

4. Nieprawidłowości z zakresu stosowania w 2011r. ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. *Ordynacja podatkowa* (tekst jedn.: Dz. U. z 2012r. poz.749 z późn. zm.), a mianowicie:

- a) nieprzeprowadzenie weryfikacji złożonych przez osoby prawne deklaracji na podatek od nieruchomości na 2011r. (dot. wszystkich 36 objętych kontrolą), czym naruszono art. 272 w zw. z art. 274 § 1 *Ordynacji podatkowej* – str. 52 - 53 protokołu.

Stosownie do treści art. 272 *Ordynacji podatkowej* organy podatkowe pierwszej instancji dokonują czynności sprawdzających, mających na celu sprawdzenie terminowości składania deklaracji, wpłacania zadeklarowanych podatków, w tym również pobieranych przez płatników oraz inkasentów, stwierdzenie formalnej poprawności deklaracji i informacji podatkowych oraz ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami.

Zgodnie z brzmieniem art. 274 § 1 cyt. ustawy, w razie stwierdzenia, że deklaracja zawiera błędy rachunkowe lub inne oczywiste omyłki, bądź że wypełniono ją niezgodnie z ustalonymi wymaganiami, organ podatkowy w zależności od charakteru i zakresu uchybień:

- koryguje deklarację, dokonując stosownych poprawek lub uzupełnień, jeżeli zmiana wysokości zobowiązania podatkowego, kwoty nadpłaty, kwoty zwrotu podatku lub wysokości straty w wyniku tej korekty nie przekracza kwoty 1000 zł;
- zwraca się do składającego deklarację o jej skorygowanie oraz złożenie niezbędnych wyjaśnień, wskazując przyczyny, z powodu których informacje zawarte w deklaracji podaje się w wątpliwość.

- b) niewezwanie 6 podatników (na 36 objętych kontrolą) do złożenia deklaracji podatkowych, pomimo posiadania przez organ podatkowy informacji o powstaniu obowiązku podatkowego w podatku od nieruchomości, czym naruszono art. 274a § 1 *Ordynacji podatkowej* – str. 55 protokołu.

W myśl przywołanego przepisu, organ podatkowy może zażądać złożenia wyjaśnień w sprawie przyczyn niezłożenia deklaracji lub wezwać do jej złożenia, jeżeli deklaracja nie została złożona mimo takiego obowiązku.

- c) odraczanie terminów płatności podatków bez ustalenia uzasadnionych ważnych interesów podatnika lub interesu publicznego, czym naruszono art. 48 § 1 *Ordynacji podatkowej* – str. 66 protokołu.

Zgodnie z przywołanym przepisem, organ podatkowy może odroczyć terminy płatności podatków na wniosek podatnika jedynie w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem podatnika lub interesem publicznym.

- d) udzielenie w 2011r. 3 ulg inwestycyjnych w podatku rolnym bez przeprowadzenia postępowań wyjaśniających przed wydaniem decyzji (brak we wnioskach informacji o zakończeniu danych inwestycji i o montażu zakupionych urządzeń), co naruszyło art. 187 § 1 *Ordynacji podatkowej* w zw. z art. 13 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 15 listopada 1984r. o podatku rolnym (tekst jedn.: Dz. U. z 2006r. Nr 136, poz. 969 z późn. zm.) – str. 64 - 65 protokołu.

Stosownie do treści wskazanego przepisu *Ordynacji podatkowej* organ podatkowy prowadząc postępowanie podatkowe jest obowiązany zebrać i w sposób wyczerpujący rozpatrzyć cały materiał dowodowy. Zgodnie natomiast z przywołanymi przepisami *ustawy o podatku rolnym* ulga inwestycyjna przysługuje z tytułu wydatków poniesionych m. in. na budowę lub modernizację budynków inwentarskich oraz na zakup i zainstalowanie danych urządzeń, jeżeli wydatki te nie zostały sfinansowane w całości lub w części z udziałem środków publicznych. Ulga inwestycyjna przyznawana jest po zakończeniu inwestycji.

8. Nieprawidłowe naliczenie (zaniżenie) w latach: 2010 – 2011 dotacji na 1 ucznia, co spowodowało zaniżenie wypłaconych dotacji Niepublicznemu Przedszkolu MALUSZEK w Ryjewie odpowiednio o 65.314,02 zł i 130.522,35 zł, czym naruszono art. 90 ust. 2b ustawy z dnia 7 września 1991r. *o systemie oświaty* (tekst jedn.: Dz. U. z 2004r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.) – str. 107 - 112 protokołu.

Zgodnie z przywołanym przepisem, dotacje dla niepublicznych przedszkoli przysługują na każdego ucznia w wysokości nie niższej niż 75% ustalonych w budżecie danej gminy wydatków bieżących ponoszonych w przedszkolach publicznych w przeliczeniu na jednego ucznia, z tym że na ucznia niepełnosprawnego w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na niepełnosprawnego ucznia przedszkola i oddziału przedszkolnego w części oświatowej subwencji ogólnej otrzymywanej przez jednostkę samorządu terytorialnego - pod warunkiem, że osoba prowadząca niepubliczne przedszkole poda organowi właściwemu do udzielania dotacji planowaną liczbę uczniów nie później niż do dnia 30 września roku poprzedzającego rok udzielania dotacji. W przypadku braku na terenie gminy przedszkola publicznego, podstawą do ustalenia wysokości dotacji są wydatki bieżące ponoszone przez najbliższą gminę na prowadzenie przedszkola publicznego.

Ponadto stwierdzono wystąpienie następujących nieprawidłowości:

- a) w jednostce nie dostosowano do dnia kontroli Statutu Gminy oraz Regulaminu Organizacyjnego Urzędu do uregulowań wprowadzonych w życie ustawą z dnia 21 listopada 2008r. *o pracownikach samorządowych* (Dz. U. Nr 223, poz.1458 z późn. zm.) – str. 10 - 11 protokołu.

W myśl art. 58 wskazanej ustawy, jednostki samorządu terytorialnego w terminie 6 miesięcy od dnia jej wejścia w życie (tj. do dnia 30 czerwca 2009r.) winny dostosować swoje statuty oraz regulaminy do zmian z niej wynikających.

- b) brak uchwały Rady Gminy Ryjewo w sprawie określenia wysokości stawki procentowej opłaty adiacenckiej, czym naruszono art. 146 ust. 2 w zw. z art. 144 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. *o gospodarce nieruchomościami* (tekst jedn.: Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.) – str. 69 protokołu

Zgodnie z przywołanymi przepisami, właściciele nieruchomości uczestniczą w kosztach budowy urządzeń infrastruktury technicznej przez wnoszenie na rzecz gminy opłat adiacenckich. Wysokość tej opłaty wynosi nie więcej niż 50% różnicy między wartością, jaką nieruchomość miała przed wybudowaniem urządzeń infrastruktury technicznej, a wartością, jaką nieruchomość ma po ich wybudowaniu. Wysokość stawki procentowej opłaty adiacenckiej ustala rada gminy w drodze uchwały.

- c) zatrudnianie na podstawie powołania kierownika Urzędu Stanu Cywilnego, co narusza art. 4 ust. 1 pkt 2 i 3 w zw. z art. 53 ust. 1 *ustawy o pracownikach samorządowych* – str. 19 protokołu.

Stosownie do przywołanych przepisów pracownikami samorządowymi zatrudnionymi na podstawie powołania są wyłącznie: zastępca wójta (burmistrza, prezydenta miasta), skarbnik gminy, skarbnik powiatu, skarbnik województwa. Pozostali pracownicy samorządowi (oprócz zatrudnionych na podstawie wyboru) są zatrudnieni na podstawie umów o pracę.

Z dniem wejścia w życie cyt. ustawy (tj. z dniem 1 stycznia 2009r.) dotychczasowe stosunki pracy osób zatrudnionych na podstawie powołania innych niż w/w osoby przekształcają się w stosunki pracy na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony, chyba że odrębne przepisy przewidują nawiązanie stosunku pracy na podstawie powołania.

Podając powyższe do wiadomości Pana Wójta, działając na podstawie art. 9 ust. 2 *ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych*, proszę o spowodowanie usunięcia przedstawionych nieprawidłowości poprzez:

1. prawidłowe stosowanie *ustawy o funduszu sołeckim*,
2. prowadzenie właściwej ewidencji szczegółowej z tytułu podatków,
3. zaprowadzenie ewidencji podatkowej nieruchomości w systemie informatycznym,
4. prawidłowe stosowanie *ustawy Ordynacja podatkowa* w zakresie dokonywania weryfikacji deklaracji podatkowych, składania wyjaśnień w sprawie niezłożenia deklaracji, odraczania terminów płatności podatków oraz udzielania ulg,
5. udzielanie zwolnień w podatku rolnym w związku z nabyciem gruntów przeznaczonych na utworzenie nowego gospodarstwa rolnego lub powiększenie już istniejącego wyłącznie na wniosek podatnika,
6. sporządzanie sprawozdań budżetowych zgodnie z uregulowaniami zawartymi w rozporządzeniu Ministra Finansów w *sprawie sprawozdawczości budżetowej*,
7. prowadzenie postępowań egzekucyjnych należności gminnych zgodnie z obowiązującymi przepisami,
8. wypłacenie Niepublicznemu Przedszkolu MALUSZEK w Ryjewie należnych dotacji za lata: 2010 – 2011.

Proszę również wyeliminować wszystkie pozostałe uchybienia i nieprawidłowości wyszczególnione w protokole kontroli.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z treścią art. 9 ust. 3 *ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych* kontrolowana jednostka jest obowiązana w terminie 30 dni od dnia doręczenia wystąpienia pokontrolnego zawiadomić Izbę o sposobie wykonania wniosków lub przyczynach ich niewykonania.

Wykonanie wskazanych wyżej zaleceń może być objęte kontrolą sprawdzającą, zgodnie z art. 7a ust. 4 *ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych*.

Do wniosków zawartych w powyższym wystąpieniu (zgodnie z art. 9 ust. 3 i ust. 4 *ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych*) przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku za pośrednictwem Prezesa tutejszej Izby.

PREZES
Luiza Budner-Iwanicka

Do wiadomości:
Przewodniczący Rady Gminy Ryjewo.